

ΛΙΓΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΜΗΤΤΟ

Το βουνό Υμηττός εκτείνεται από βορά προς νότο σε μήκος 12 χιλιόμετρα και πλάτος 8 χιλιόμετρα, οριοθετώντας την ανατολική πλευρά του λεκανοπεδίου της Αθήνας.

Το οικοσύστημά του, παρά τις πιέσεις που δέχεται από την γειτονική πόλη της Αθήνας, αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό από άποψη βιοποικιλίας βασικό μεσογειακό οικοσύστημα.

Χλωρίδα: ο Υμηττός με τις εναλλασσόμενες εκτάσεις δασικών συστημάτων α) σχοίνου και χαλέπιας πεύκης, β) αείφυλλων πλατύφυλλων, γ) πουρναρότοπων και δ) φρυγανότοπων, φιλοξενεί ένα απίστευτο ειδών φυτών και μυκήτων (μανιταριών). Σε ότι αφορά τα φυτά αποτελεί ένα θησαυροφυλάκιο για ένα τεράστιο αριθμό εξαιρετικά σπάνιων και προστατευόμενων, υπό εξαφάνιση ειδών, πολλά από τα οποία είναι ενδημικά της Αττικής με μικρές φυτοκοινωνίες. Ανάμεσα σε αυτά υπάρχουν δεκάδες είδη ορχιδέας και γεωφύτων (Liliaceae e.a) εξαιρετικά σπάνια και προστατευόμενα. Σε ότι αφορά τα μανιτάρια, ανάμεσα στα πολλά είδη τους συναντιόνται στον Υμηττό, μόνο την τελευταία δεκαετία ο βιολόγος κ. Δημητριάδης, μέλος της ΕΔΔΚ, εντόπισε 7 είδη που ως τότε δεν είχαν εντοπιστεί στην Ελλάδα.

Σε ότι αφορά την **πανίδα**, επιγραμματικά αξίζει να αναφερθούν τα εξής:

- 1) Καταγράφονται 112 είδη πτηνών, τα οποία είναι επιδημητικά, μεταναστευτικά, χειμερινοί επισκέπτες και περιστασιακά εμφανιζόμενα. Ο αριθμός αυτός αφορά το ¼ των ειδών που υπάρχουν στην Ελλάδα.
- 2) Καταγράφονται πάρα πολλά είδη θηλαστικών ζώων, αρκετά από αυτά σπάνια και προστατευόμενα, όπως είδη νυχτερίδων (όλα προστατευόμενα), αλεπούδες (vulpes vulpes), σκαντζόχοιροι (erinaceus europeus), κουνάβια (martes foinea), νυφίτσες (mustela nivalis), μυγαλές (crocidura suaveolens).
- 3) Υπάρχουν αρκετά είδη ερπετών, ανάμεσά τους 2 είδη χελώνας, 3 είδη φιδιών, πολλά είδη αμφιβίων κυρίως βάτραχοι και φρύνοι και αρκετές σαύρες, όλα προστατευόμενα.

Σε ότι αφορά τα είδη της χλωρίδας και της πανίδας, καταγράφεται **εξαιρετικά υψηλός αριθμός ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση και προστατεύονται από το σύνολο εθνικής και διεθνούς νομοθεσίας για την προστασία της άγριας ζωής.**

Ενδεικτικά αξίζει να αναφερθεί ότι μόνο από τα πουλιά **16 είδη** περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της **οδηγίας 79/409** και **65 είδη** περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ της **διεθνούς σύμβασης της Βέρνης «Για την διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης»**, που κυρώθηκε με τον ελληνικό νόμο 1335/1983. Όλα τα είδη του παραρτήματος ΙΙ προστατεύονται αυστηρά και επιβάλλεται η προστασία των ενδιαιτημάτων τους και των ζωνών μετανάστευσής τους. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε, η περιοχή **«όρος Υμηττός»**, το **«Αισθητικό Δάσος Καισαριανής»** και η περιοχή **«Λίμνη Βουλιαγμένη»**, εντάχθηκε στο πανευρωπαϊκό δίκτυο **Natura** με κωδικό αριθμό GR30000006. Επίσης, η περιοχή έχει ενταχθεί στο **δίκτυο των σημαντικών βιοτόπων** της χώρας (CORINE) και προτάθηκε να ανακηρυχθεί σε σημαντική περιοχή για τα πουλιά (IBA).

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΤΟ Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Α. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

Τον Ιανουάριο του 1998 το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. επιχειρεί με προεδρικό διάταγμα να ανατρέψει όλες τις ρυθμίσεις προστασίας του βουνού. Ανοίγει έτσι ο δρόμος της «ανάπτυξης» σε βάρος του περιβάλλοντος. Το Π.Δ. αυτό ουσιαστικά ακυρώνεται με την 67/1998 απόφαση του Ε' τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σήμερα το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. επιχειρεί να επαναφέρει το ακυρωμένο εκείνο διάταγμα επικαιροποιημένο σε χειρότερη μορφή.

Β. Τι προτείνει το σχέδιο Π.Δ.

- 1) Στην κορυφογραμμή του Υμηττού που παράνομα έχει εγκατασταθεί «δάσος» κεραιών Ρ/Σ το Π.Δ. ανατρέπει όλες τις προγενέστερες αποφάσεις απομάκρυνσης των κεραιών και χωροθετεί νέο «πάρκο» κεραιών.
- 2) Νομιμοποιείται μέσα στο δάσος ανά 20.000 m² η εγκατάσταση αναψυκτηρίων... των 100 m² και περιπτέρων αναψυχής 30 m².
- 3) Επιτρέπει στην δυτική πλευρά του βουνού να εγκατασταθούν σχολεία 500 m² σε οικόπεδα 20000 m².
- 4) Με το πρόσχημα του εκσυγχρονισμού των νεκροταφείων (0,5 m²/κάτοικο) δίνεται η δυνατότητα μεγάλης επέκτασης όλων των νεκροταφείων των δήμων γύρω από τον Υμηττό.
- 5) Ιδρύεται περιαστικό, θεματικό πάρκο στην Α' Ζώνη προστασίας με στόχο «την ανάδειξη των φυσικών, γεωλογικών και ιστορικών χαρακτηριστικών του Υμηττού» (έγκυρες πληροφορίες αναφέρουν ότι μεταξύ άλλων στο πάρκο αυτό σχεδιάζεται και ζωολογικός κήπος για την πανίδα του Υμηττού που θα χάσει τους βιοτόπους της).
- 6) Προτείνει να νομιμοποιηθούν πολυκατοικίες που χτίστηκαν παράνομα μέσα σε ζώνες προστασίας του βουνού αν και διατάχτηκε η απομάκρυνσή τους από το ΣτΕ, επειδή αυτή η απομάκρυνση θεωρείται «**ανέφικτη**». (Αγία Παρασκευή*)
- 7) Προτείνει 290.000 m² που χτίστηκαν αυθαίρετες βιοτεχνίες στο Κορωπί να ενταχθούν σε χωροθετημένο βιομηχανικό πάρκο*.
- 8) Στους δήμους Παιανίας και Κορωπίου υπάρχουν μέσα στις ζώνες προστασίας εκτάσεις που ξεχερσώθηκαν και φυτεύτηκαν με ελιές. Αυτές οι εκτάσεις νομιμοποιούνται σαν αγροτικές*.
- 9) Νομιμοποιούνται εγκαταστάσεις έργων υποδομής που κυρήχθηκαν παράνομες από το ΣτΕ το 1998 και χωροθετούνται νέες (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, ΔΕΠΑ, οδικά έργα).
- 10) Αλλάζει το νομικό καθεστώς του Υμηττού και από **Δάσος** μετατρέπεται σε **Αστικό Πάρκο**).
- 11) Παρ' όλο που δεν επιτρέπονται επεκτάσεις του σχεδίου πόλης σε εκτάσεις που διεκδικούν οικοδομικοί συνεταιρισμοί, το Π.Δ. αφήνει ανοικτή την κρίση στις δικαστικές αποφάσεις επί των διεκδικήσεων ανοικοδόμησης.
Γίνεται κατανοητό ότι αν ισχύσει η προηγούμενη παράγραφος, τα δικαστήρια θα κρίνουν όχι με βάση τους νόμους για την προστασία δασών, αλλά με τους νόμους που διέπουν τα αστικά πάρκα.

* Αυτά προκύπτουν από την εισήγηση του ΟΡΣΑ και είναι βέβαιο πως αποτυπώνονται στους χάρτες που δεν έχουμε υπ' όψη.

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ

- Πρόκειται για την πρωτοφανή προσπάθεια μιας χώρας μέλους της Ε.Ε. να καταργήσει με νόμο ένα δάσος με πλούσιο και ζωντανό οικοσύστημα μετατρέποντάς το σε πάρκο. Πριν από αυτή την προσπάθεια έχει προηγηθεί η ανοχή από το κράτος αυθαίρετων και παράνομων επεμβάσεων για 30 χρόνια που υποβαθμίζουν αυτό το οικοσύστημα ατιμώρητα (Το κράτος ΔΕΝ εφαρμόζει κανένα νόμο προστασίας).
- Το σχέδιο Π.Δ. εισάγει την δυνατότητα νόμιμου κατακερματισμού των οικοσυστημάτων του Υμηττού (με το πρόσχημα αναψυκτηρίων κτλ). Έτσι καταργεί την ΣΥΝΕΧΕΙΑ, που αποτελεί το βασικό προαπαιτούμενο για την ύπαρξη και επιβίωση όλων των οικοσυστημάτων, καταργώντας έτσι το φυσικό περιβάλλον. Αυτό αποτελεί πρωτοφανές νομικό εγχείρημα καθώς έρχεται σε ευθεία αντίθεση με οποιαδήποτε νομοθετική πρόνοια για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, είτε εθνική, είτε διεθνή.
- Το σχέδιο Π.Δ. εισάγει την νομική δυνατότητα εγκατάστασης υποδομών (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, ΔΕΠΑ), που μπορεί να αφορά μόνο μελλοντικά σχέδια ανοικοδόμησης του βουνού.
- Το θέμα δεν είναι να παρεμποδιστεί αυτό το Π.Δ. που έτσι κι αλλιώς δεν πρόκειται να περάσει από το ΣτΕ. Το θέμα είναι να ηττηθεί πολιτικά η λογική που γεννάει κάθε φορά ορέξεις για οικονομική ανάπτυξη σε βάρος του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής.
- Η υποχρέωσή μας να αντισταθούμε σε αυτές τις λογικές που καταστρέφουν το Περιβάλλον, απορρέει απ' το γεγονός ότι οφείλουμε να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές το Φυσικό Περιβάλλον σαν ουσιώδες προαπαιτούμενο για την ποιότητα ζωής τους την οποία δεν επιτρέπεται να υποθηκεύσουμε. Το επίμαχο σχέδιο Π.Δ. είναι και κατά τούτο απαράδεκτό: προσπαθεί να επιφέρει αλλαγές που θα επηρεάσουν την ζωή των μελλοντικών γενεών. Ίσως εδώ αξίζει να αναφερθεί το άρθρο 28 απ' το σχέδιο Συντάγματος του Ρήγα: *«Ένα έθνος έχει το δικαίον πάντοτε να μετασχηματίσει και να μεταλλάξει την νομοθεσίαν του· μιας γενεάς πρόσωπα δεν ημπορούν να καθυποτάξουν εις τους νόμους των τα πρόσωπα όπου θέλουν γεννηθεί κατόπι τους».*